

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 522/2010-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. novembra 2011 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť E. K., Ž., a E. M., Ž., zastúpených advokátom Mgr. L. K., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 631/91 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 631/91 porušil základné právo E. K. a E. M., aby sa ich vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. E. K. a E. M. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie každej v sume po 3 500 € (slovom tritisícpäťsto eur), ktoré j e Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. E. K. a E. M. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 578,85 € (slovom päťstosedemdesiatosem eur a osemdesiatpäť centov), ktorú j e Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť na účet ich právneho zástupcu Mgr. L. K., Ž., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 522/2010-11 z 9. decembra 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť E. K. (ďalej len „sťažovateľka 1“) a E. M. (ďalej len „sťažovateľka 2“, spolu len „sťažovateľky“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 631/91 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že „Sťažovatelia podali dňa 10. 7. 1991 Okresnému súdu v Žiline návrh na začatie konania o určenie hranice pozemkov.

(...) konanie na Okresnom súde Žilina trvá už viac ako 19 rokov bez toho, aby bolo právoplatne skončené.

Sťažovatelia tvrdia, že postupom súdu bolo porušené ich právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Dĺžka konania sa vo vzťahu k sťažnosti pre prietahy v konaní posudzuje podľa troch základných kritérií, ktorými sú skutková a právna zložitosť veci, správanie sa účastníkov a postup samotného súdu.

Sťažovatelia tvrdia, že predmet sporu nie je v žiadnom prípade zložitý po skutkovej ani po právnej stránke. Vo veci bolo dvakrát nariadené znalecké dokazovanie dňa

16. 1. 1992 a dňa 5. 9. 2006. Na základe znaleckých posudkov, výsluchov svedkov a ohliadky na mieste samom bolo možné rozhodnúť nanajvýš v priebehu niekoľkých rokov od podania návrhu a to s uvážením zataženosti súdu nápadom civilných vecí.

Pokiaľ ide o kritérium správania sa účastníkov, navrhovateľky síce viackrát menili návrh žalobného petitu, tieto návrhy však nemohli spôsobiť tak neúmernú dĺžku konania a bolo možné o nich rozhodnúť v primeranej lehote. K určitým prieťahom v konaní prispeli aj odporcovia, ktorí viackrát namietali zaujatosť konajúceho sudcu.

Pokiaľ ide o kritérium postupu samotného súdu, sťažovateľky tvrdia, že k prieťahom v konaní došlo najmä dlhodobou nečinnosťou súdu. Počas dlhých období od podania návrhu dňa 10. 7. 1991 až do dnešného dňa súd nevykonal žiaden úkon priamo smerujúci k odstráneniu stavu právnej neistoty účastníkov konania.

Sťažovateľky preto podali dňa 10. 12. 2007 podnet Verejnému ochrancovi práv pre prieťahy v konaní v predmetnom spore. Verejný ochranca práv sťažovateľky upovedomil o výsledkoch vybavenia podnetu listom zo dňa 20. 2. 2008, ktorým konštatoval, že obdobia nečinnosti súd v celkovom trvaní viac ako 7 rokov vykazujú znaky zbytočných prieťahov. Verejný ochranca práv preto požiadal podpredsedu Okresného súdu Žilina ako orgán riadenia a správy súdu, aby dohliadol na plynulosť konania tak, aby už nedochádzalo k prieťahom v konaní. (...)

Vzhľadom na skutočnosť, že k prieťahom v konaní dochádzalo naďalej, sťažovateľky podali opätovný podnet Verejnému ochrancovi práv dňa 19. 8. 2009. Verejný ochranca práv vo svojom upovedomení o výsledkoch vybavenia podnetu opätovne skonštatoval prieťahy v konaní spôsobené nečinnosťou súdu a preto dôrazne požiadal podpredsedu Okresného súdu Žilina, aby dohliadol na plynulosť konania tak, aby nedochádzalo k prieťahom v konaní a aby bola odstránená právna neistota účastníkov konania v primeraných lehotách. (...)

Dňa 21. 4. 2010 podali sťažovateľky sťažnosť predsedovi Okresného súdu Žilina v zmysle zákona č. 80/1992 Zb. Podpredseda Okresného súdu v Žiline oboznámil sťažovateľky s vybavením sťažnosti vyjadrením zo dňa 10. 5. 2005, v zmysle ktorého konštatoval, že sťažnosť na prieťahy v konaní nie je dôvodná. (...)

Sťažovatelia tvrdia, že uvedeným postupom Okresného súdu v Žiline bolo porušené ich právo na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov, vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. (...)

Výšku požadovaného finančného zadosťučinenia sťažovatelia odôvodňujú neúmeranou dĺžkou prietáhov a psychickou ujmu, ktorá im v dôsledku toho vznikla. Túto výšku považujú za primeranú i z hľadiska existujúcej judikatúry Ústavného súdu SR.

Trovy konania, ktorých náhradu sťažovatelia žiadajú sú vypočítané podľa § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. (...)

Vzhľadom na skutočnosť, že Okresný súd v Žiline doteraz neposkytol ochranu porušenému a ohrozenému právu sťažovateľov, bezdôvodne spôsobil viac ako sedem rokov trvajúce prietahy v konaní ako aj na psychickú ujmu, ktorá im vznikla, žiadame, aby Ústavný súd vydal tento nález

1. Základné právo E. K. a E. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní pod sp. zn. 17C/631/1991 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. E. K. a E. M. priznáva primerané finančné zadosťučinenie každej v sume 8.000, - eur(...), ktoré je Okresný súd Žilina povinný E. K. a E. M. vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Žilina je povinný nahradiť E. K. a E. M. trovy konania pred Ústavným súdom(...) k rukám ich právneho zástupcu Mgr. L. K. “.

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho podpredsedom, listom sp. zn. 1SprS/449/2010 zo 17. januára 2011, právny zástupca sťažovateľiek stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu zo 16. februára 2011.

2.1 Podpredseda okresného súdu k svojmu vyjadreniu pripojil aj stanoviská zákonných sudkýň v napadnutom konaní, pričom z týchto vyjadrení vyplývajú tieto relevantné skutočnosti:

„(...) možno konštatovať, že doba konania súdu je dlhá. Zo strany súdu však vo veci nedochádza k prieťahom v konaní. Je potrebné poukázať na skutkovú a právnu náročnosť tohto konania. Vo veci bolo vykonávané v poradí druhé znalecké dokazovanie. Okrem toho v priebehu konania dochádzalo k viacerým zmenám podaného návrhu zo strany navrhovateľov. K dĺžke konania prispeli tiež skutočnosti nezavinené súdom, a to zmena stavu v katastri nehnuteľností. Okrem toho vo veci bolo vznášané námietky zaujatosti zo strany odporcov a zo strany odporcov bol podaný tiež vzájomný návrh. K zdržaniu pri vybavovaní veci prispela tiež žiadosť odporcov o ustanovenie zástupcu z radov advokátov a tiež žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov. V období minimálne posledných 6. rokov vo veci nedošlo k žiadnemu zdržaniu, ktoré by mohlo predstavovať prieťahy v konaní zavinené súdom. Vo veci sa riadne konalo, boli vykonávané všetky úkony nevyhnutné na prípravu pojednávania a rozhodnutie vo veci.

V tejto súvislosti treba poukázať tiež na skutočnosť, že sťažovateľky v podanej sťažnosti ako posledný úkon súdu uvádzajú výzvu na odstránenie väd podania zo dňa 11. 9. 2009. Sťažnosť bola pritom ústavnému súdu doručená až dňa 4. 10. 2010, pričom sťažovateľky v sťažnosti neuviedli, že medzičasom Okresný súd Žilina vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 26. 4. 2010, ktorým návrhu v časti vyhovel. Zamlčanie skutočnosti v podanej sťažnosti, že vo veci bolo medzičasom prvostupňovým súdom rozhodnuté a vec sa nachádza na krajskom súde na prejednanie odvolania, sa tak javí ako účelové v snahe privodiť priaznivejšie rozhodnutie Ústavného súdu SR.

Celková dĺžka konania je priamoúmerná náročnosti dokazovania a zisťovania skutočností pre rozhodnutie vo veci. Obdobia nečinnosti Okresného súdu Žilina boli len sporadické a podľa stabilizovanej rozhodovacej činnosti ústavného súdu ojedinelá nečinnosť súdu, hoci je v trvaní niekoľkých mesiacov, sama o sebe ešte nezakladá porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má za následok porušenie základného práva. Sťažnosť podaná zo strany sťažovateľiek sa javí ako účelová aj s prihliadnutím na skutočnosť, že bola podaná až niekoľko mesiacov po tom, ako vo veci prvostupňový súd rozhodol. Treba tiež poukázať na skutočnosť, že prioritným poslaním inštitútu ústavnej sťažnosti nie je naprávať prípadné pochybenie a odstraňovať krivdy. Ak nesprávnym postupom došlo prípadne k vzniku škody, sťažovateľ sa môže domáhať ochrany podľa osobitného zákona. V tejto súvislosti mám za

to, že sťažnosť bola uplatnená neskoro, a to až vtedy, keď súd už niekoľko rokov pred podaním sťažnosti riadne konal. Ak vo veci došlo k nejakým prietahom, tak týmto prietahom došlo ešte v období od r. 1991 približne do r. 2004. V čase keď bola sťažnosť podaná, súd vo veci riadne konal a na podanie takejto sťažnosti neboli dané žiadne dôvody. Sťažnosť je tak podaná po lehote podľa § 53 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. (rozhodnutie č. k. IV. ÚS 236/07-11).

Na závere chcem tiež poukázať na ustálenú judikatúru Ústavného súdu SR, osobitne na rozhodnutie I. ÚS 211/03, podľa ktorého primárnym účelom ochrany, ktorú Ústavný súd SR poskytuje v konaní o namietanom porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, je poskytnutie ochrany základnému právu sťažovateľa a nie rozhodovanie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia. Preto z dôvodu, že v čase podania sťažnosti súd riadne konal a jeho úkony vyústili do vyhlásenia prvostupňového rozhodnutia niekoľko mesiacov pred podaním sťažnosti, bola z väčšej miery odstránená právna neistota sťažovateľa.

Na základe uvedeného potom navrhujem, aby súd sťažovateľom nepriznal finančné zadosťučinenie.

Okresný súd Žilina súhlasí s upustením od ústneho pojednávania v zmysle § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. “

2.2 Z vyjadrenia zákonnej sudkyne zo 16. septembra 2009 vyplýva chronológia úkonov vykonaných v napadnutom konaní v období od 18. februára 2008, pričom z vyjadrenia zákonnej sudkyne z 13. januára 2010 vyplýva najmä, že:

„(...) Vo veci bol dňa 26. 4. 2010 vyhlásený rozsudok, proti ktorému odporca podaním došlým súdu dňa 8. 6. 2010 podal odvolanie. Dňa 14. 6. 2010 bolo odvolanie zaslané navrhovateľkám (sťažovateľkám) na vyjadrenie a k odvolaniu sa nevyjadrili v stanovenej lehote, preto bol spis následne zaslaný na krajský súd.

(...) V októbri 2007 mi bolo náhodným výberom pridelených viac ako 200 spisov z jednotlivých senátov, pričom sa jednalo o spisy, ktoré napadli do roku 2006, vo väčšej miere sa jednalo po právnej stránke náročné spory (spory o vlastníctvo, reštitučné nároky, zmluvy o dielo(...)), a keďže išlo o staršie spisy, tieto boli aj po obsahovej stránke rozsiahle. Aby som mohla v nich konať každý spis som musela najskôr podrobne naštudovať a konať

v nich potrebné úkony. I v danej veci som sa snažila konať priebežne a bez prietáhov. Ako som už uvádzala v predchádzajúcich vyjadreniach aj zo strany navrhovateľiek bolo spôsobené predĺženie konania, keď v januári 2009 žiadali odročiť pojednávanie a poskytnutie lehoty na úpravu petitu s poukazom na to, že zistili, že došlo k odčleneniu určitej časti KNC parc. č. 735/1, pritom bolo preukázané, že navrhovateľky už dňa 22. 11. 2007 uzatvorili zmluvu o budúcej zmluve s kupujúcim Ž. B. a predmetom zmluvy mal byť diel č. 44 z KNC parc. č. 735/1 a už v tento deň museli mať vedomosť o odčlenení tejto parcely.“

2.3 Z vyjadrenia zákonnej sudkyne zo 6. mája 2010 vyplývajú tieto relevantné skutočnosti:

„(...) V následnosti na predchádzajúce vyjadrenie udávam, že odporca v zmysle uznesenia zo dňa 11. 9. 2009 upravil petit svojho vzájomného návrhu dňa 5. 10. 2009. O zmene vzájomného návrhu bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 18. 11. 2009, ktoré vydal vyšší súdny úradník. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote 9. 12. 2009 podali odvolanie navrhovateľky (sťažovateľky) a dňa 29. 1. 2010 bolo odvolanie doručené odporcovi na vyjadrenie. Vyjadrenie odporcu k odvolaniu došlo dňa 11. 3. 2010.

Uznesením zo dňa 23. 3. 2010 bolo rozhodnuté o zmene vzájomného návrhu odporcu. Predmetné uznesenie bolo vydané sudkyňou, nakoľko predchádzajúce uznesenie vydané VSU bolo zo zákona zrušené v zmysle ust. § 374 ods. 4 OSP. Zároveň dňa 23. 3. 2010 bol vo veci stanovený termín pojednávania na deň 26. 4. 2010. Navrhovateľky (sťažovateľky) napriek tomu, že si riadne vyzdvihli predvolanie na pojednávanie, tohto sa nezúčastnili, zúčastnila sa iba ich právna zástupkyňa a ako verejnosť manžel jednej z navrhovateľiek.

Dňa 26. 4. 2010 bol vo veci vynesovaný rozsudok a vo veci teda bolo rozhodnuté.

Z vyššie uvedených dôvodov sťažnosť navrhovateľiek je neopodstatnená, keď dňa 21. 4. 2010 píšu sťažnosť, že vo veci sa nekoná, pritom 29. 3. 2010 si prevzali predvolanie na pojednávanie na deň 26. 4. 2010, ktorého sa napokon nezúčastnili.

Už dňa 12. 1. 2009 som bola vo veci pripravená rozhodnúť, avšak na žiadosť navrhovateľiek bolo toto odročené z dôvodu, že malo dôjsť k vytvoreniu novej KNC parcele a žiadali o poskytnutie lehoty, aby mohli upraviť petit žaloby v zmysle nového skutkového stavu. Pritom následným zisťovaním vo veci bolo preukázané, že navrhovateľky už dňa

22. 11. 2007 uzatvorili zmluvu o budúcej zmluve s kupujúcim Ž. B. a predmetom zmluvy mal byť diel č. 44 z KNC parc. č. 735/1. Čiže už dňa 22. 11. 2007 mali vedomosť o tom, že došlo k odčleneniu určitej časti KNC parc. č. 735/1 a až na pojednávaní konanom dňa 12. 1. 2009 žiadali o poskytnutie lehoty na úpravu petitu. Následne na to odporca vo veci podal vzájomný návrh, ktorý nebol určitý a zrozumiteľný, preto najskôr musel súd odstrániť vady jeho podania, aby mohlo byť vo veci rozhodnuté.“

2.4 Právny zástupca sťažovateľiek vo svojom stanovisku zo 16. februára 2011 k uvedeným vyjadreniam súdu uviedol:

„(...) Sťažovateľky sa v celom rozsahu pridržiavajú svojej sťažnosti a sú toho názoru, že vyjadrenie Okresného súdu Žilina nevyvracia skutočnosti uvedené v sťažnosti.

Sťažovateľky považujú za nesporný fakt, že predmet sporu nie je zložitý po skutkovej ani po právnej stránke a vo veci bolo možné rozhodnúť nanajvýš v priebehu niekoľkých rokov od podania návrhu. Skutočnosť, že v januári 2009 sťažovateľky žiadali odročiť pojednávanie a poskytnúť lehotu na úpravu žalobného petitu z dôvodu, že došlo k odčleneniu určitej časti(...) nie je významná z pohľadu celkovej dĺžky konania, keďže sťažovateľky podali žalobný návrh na Okresnom súde Žilina dňa 10. 7. 1991 a konanie dodnes nebolo právoplatne skončené. Nemožno súhlasiť ani s tvrdením, že sťažnosť je podaná oneskorene, keďže sťažovateľky sa opakovane obracali na Okresný súd Žilina so žiadosťou o odstránenie priedahov a dvakrát podali podnet Verejnému ochrancovi práv pre priedahy v konaní v predmetnom spore, ktorý im potvrdil existenciu priedahov. Až po týchto krokoch, ktoré napokon nevedli k náprave sa obrátili so svojou sťažnosťou na Ústavný súd SR. Skutočnosť, že v predmetnom spore bol vydaný čiastočný rozsudok dňa 26. 4. 2010 nie je z hľadiska otázky, či došlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov rozhodujúca. Spor na Okresnom súde Žilina trvá už viac ako 19 rokov bez toho, aby bol právoplatne skončený a aby sa odstránila právna neistota sťažovateľiek.

Sťažovateľky súhlasia s upustením od ústneho pojednávania v zmysle § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa

s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu [ktorý bol doručený ústavnému súdu z Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) 28. októbra 2011] ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 17 C 631/91:

Dňa 10. júla 1991 podali sťažovateľky na okresnom súde žalobný návrh „*na určenie hranice*“ proti V. V. (ďalej len „odporca“) a V. V. (ďalej len „odporkyňa“, spolu len „odporcovia“).

Dňa 3. júla 1991 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 28. august 1991.

Dňa 28. augusta 1991 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu vykonania ohliadky na mieste samom.

Dňa 17. septembra 1991 súd nariadil ohliadku na mieste samom na 15. október 1991.

Dňa 15. októbra 1991 sa uskutočnila ohliadka na mieste samom.

Dňa 16. januára 1992 súd uznesením č. k. 17 C 631/91-15a nariadil vo veci znalecké dokazovanie z odboru geodézie a kartografie.

Dňa 10. júla 1992 bol vo veci vyhotovený znalecký posudok.

Dňa 4. augusta 1992 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 12. august 1992, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, aby sa odporcovia mohli vyjadriť k znaleckému posudku.

Dňa 11. septembra 1992 sa odporcovia písomne vyjadrili k znaleckému posudku.

Dňa 21. mája 1993 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 9. jún 1993.

Dňa 9. júna 1993 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 28. jún 1993 pre účely opätovného predvolania znalca.

Dňa 28. júna 1993 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely kontrolného znaleckého dokazovania.

Dňa 7. septembra 1993 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 18. október 1993.

Dňa 18. októbra 1993 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 3. november 1993 pre účely ďalšieho dokazovania.

Dňa 3. novembra 1993 bolo pojednávanie odročené na neurčito, pretože sa nedostavil predvolaný svedok.

Dňa 5. septembra 1994 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 19. september 1994.

Dňa 19. septembra 1994 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu nariadenia znaleckého dokazovania.

Dňa 20. októbra 1994 súd uznesením č. k. 17 C 631/91-42 nariadil vo veci kontrolné znalecké dokazovanie, pričom lehota na vykonanie znaleckej úlohy stanovená nebola.

Dňa 27. októbra 1994 sťažovateľky podali odvolanie proti uzneseniu č. k. 17 C 631/91-42.

Dňa 2. novembra 1994 zákonný sudca oznámil sťažovateľkám, že proti uzneseniu č. k. 17 C 631/91-42 nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

Dňa 31. októbra 1995 bol vyhotovený znalecký posudok č. 15/95.

Dňa 16. novembra 1995 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 4. december 1995.

Dňa 4. decembra 1995 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 18. december 1995.

Dňa 18. decembra 1995 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito, s tým, že *„bude nariadený prípadne tretí kontrolný znalec, prípadne budú predvolaní doterajší znalci za účelom konfrontácie svojich rozdielov v znal. posudkoch“*.

Dňa 23. septembra 1997 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 3. november 1997.

Dňa 3. novembra 1997 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok č. k. 17 C 631/91-54.

Dňa 11. mája 1998 bolo písomné vyhotovenie uvedeného rozsudku doručované účastníkom konania.

Dňa 2. júna 1998 sťažovateľky podali odvolanie proti rozsudku č. k. 17 C 631/91-54.

Dňa 4. júna 1998 súd vyzval sťažovateľky, aby v stanovenej lehote uhradili poplatky za odvolanie.

Dňa 10. júna 1998 odporcovia podali odvolanie proti uvedenému rozsudku.

Dňa 23. augusta 1998 sťažovateľky uhradili poplatok za odvolanie.

Dňa 10. júla 1998 sa odporcovia písomne vyjadrili k odvolaniu sťažovateľiek.

Dňa 31. marca 1999 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní účastníkov napadnutého konania.

Dňa 9. septembra 1999 krajský súd vrátil vec okresnému súdu bez rozhodnutia, pretože „*napadnutý rozsudok nie je úplný*“.

Dňa 11. septembra 1999 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 27. septembra 1999 súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľiek, aby oznámil, či si uplatňuje trovy právneho zastúpenia.

Dňa 8. októbra 1999 právny zástupca sťažovateľiek zaslal súdu vyúčtovanie trov konania.

Dňa 7. marca 2000 bol vo veci vydaný doplňujúci rozsudok č. k. 17 C 631/91-77, ktorým súd priznal sťažovateľkám trovy konania.

Dňa 29. marca 2000 podali odporcovia odvolanie proti uvedenému doplňujúcemu rozsudku.

Dňa 4. mája 2000 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní účastníkov napadnutého konania.

Dňa 14. novembra 2000 krajský súd uznesením č. k. 8 Co 1202/00-41 napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 30. januára 2001.

Dňa 17. mája 2001 súd uznesením č. k. 17 C 631/91-50 vyzval sťažovateľky, aby „*opravili a doplnili svoj návrh na začatie konania*“ v lehote 1 mesiaca pod následkami zastavenia konania.

Dňa 15. augusta 2001 sťažovateľky reagovali na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 12. októbra 2001 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 6. december 2001.

Dňa 6. decembra 2001 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že „*účastníkom sa poskytuje lehota 2 mesiacov za účelom uzatvorenia mimosúdnej dohody*“.

Dňa 17. decembra 2001 súd vyzval odporcov, aby sa vyjadrili k doplnenému návrhu.

Dňa 30. septembra 2002 súd vyzval účastníkov konania, aby oznámili, či došlo medzi nimi k mimosúdnej dohode.

Dňa 16. decembra 2002 sťažovateľky oznámili súdu, že vo veci k mimosúdnej dohode nedošlo.

Dňa 15. januára 2003 aj odporcovia oznámili súdu, že vo veci k mimosúdnej dohode nedošlo.

Dňa 27. júla 2004 súd vyzval sťažovateľky a kataster nehnuteľností na zaslanie listinných dôkazov.

Dňa 2. augusta 2004 sťažovateľky reagovali na výzvu súdu.

Dňa 11. augusta 2004 súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľiek „o písomné doplnenie petitu návrhu“.

Dňa 19. augusta 2004 kataster nehnuteľností reagoval na výzvu súdu.

Dňa 25. augusta 2004 sťažovateľky upresnili petit svojho návrhu.

Dňa 11. októbra 2004 súd uznesením č. k. 17 C 631/91-92 vyzval sťažovateľky, aby v lehote 10 dní odstránili „vady podania uviesť presný petit žalobného návrhu, v opačnom prípade bude podanie odmietnuté“.

Dňa 19. októbra 2004 sťažovateľky upresnili petit svojho návrhu.

Dňa 22. novembra 2004 okresný súd uznesením č. k. 17 C 631/91-95 pripustil zmenu žalobného návrhu.

Dňa 13. januára 2005 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 16. február 2005.

Dňa 16. februára 2005 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie (právny zástupca sťažovateľiek a sťažovateľka 1 sa na pojednávanie nedostavili), ktoré bolo odročené na 11. máj 2005 „za účelom výsluchu účastníkov konania“.

Dňa 16. februára 2005 súd uznesením č. k. 17 C 631/91-105 uložil právnomu zástupcovi sťažovateľiek poriadkovú pokutu, pretože svojou neprítomnosťou sťažoval konanie súdu.

Dňa 11. februára 2005 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 11. máj 2005.

Dňa 14. marca 2005 právny zástupca sťažovateľiek podal odvolanie proti rozhodnutiu č. k. 17 C 631/91-105.

Dňa 11. mája 2005 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu ohliadky na mieste samom.

Dňa 2. júna 2005 súd nariadil ohliadku na mieste samom na 30. jún 2005.

Dňa 30. júna 2005 sa uskutočnila ohliadka na mieste samom.

Dňa 4. júla 2005 sťažovateľky navrhli, aby súd nariadil vo veci kontrolné znalecké dokazovanie.

Dňa 14. decembra 2005 súd uznesením č. k. 17 C 631/91-123 uložil účastníkom konania, aby zložili preddavky na znalecké dokazovanie.

Dňa 2. januára 2006 sťažovateľky uhradili preddavok na znalecké dokazovanie.

Dňa 24. januára 2006 sa odporcovia vyjadrili k uzneseniu č. k. 17 C 631/91-123, pričom požiadali o oslobodenie od tejto povinnosti.

Dňa 8. februára 2006 odporcovia zaslali súdu potvrdenie o svojich majetkových pomeroch.

Dňa 24. februára 2006 súd uznesením č. k. 17 C 631/91-138 nepriznal odporcom oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 13. marca 2006 odporcovia podali odvolanie proti uvedenému uzneseniu.

Dňa 24. marca 2006 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní odporcov.

Dňa 30. júna 2006 krajský súd uznesením č. k. 5 Co 148/06-145 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 17 C 631/91-138.

Dňa 28. júla 2006 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 5. septembra 2006 okresný súd uznesením č. k. 17 C 631/91-147 nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézie.

Dňa 28. septembra 2006 bol znalcovi zaslaný spis pre účely vypracovania znaleckého posudku v lehote 60 dní.

Dňa 21. februára 2007 súd urgoval vyhotovenie znaleckého posudku.

Dňa 20. marca 2007 znalkyňa oznámila súdu, že posudok vypracuje „v mesiaci máj 2007“.

Dňa 23. marca 2007 súd uznesením č. k. 17 C 631/91-154 uložil znalkyni poriadkovú pokutu.

Dňa 12. apríla 2007 znalkyňa podala odvolanie proti uvedenému uzneseniu.

Dňa 18. apríla 2007 súd uznesením č. k. 17 C 631/91-154 predĺžil lehotu na podanie znaleckého posudku do 31. mája 2007.

Dňa 5. júna 2007 bol súdu doručený znalecký posudok č. 6/07.

Dňa 13. júna 2007 bol znalecký posudok zaslaný účastníkom konania na vyjadrenie.

Dňa 6. septembra 2007 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 10. október 2007.

Dňa 5. októbra 2007 došlo k zmene zákonného sudcu. Z tohto dôvodu bol termín pojednávania určený na 10. október 2007 zrušený.

Dňa 21. januára 2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 18. február 2008.

Dňa 18. februára 2008 bolo pojednávanie odročené na neurčito z dôvodu podania námietky zaujatosti odporcami „voči celému Okresnému súdu Žilina“.

Dňa 25. apríla 2008 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o námietke zaujatosti.

Dňa 2. mája 2008 krajský súd uznesením sp. zn. 9 NcC 31/08 rozhodol, že sudcovia okresného súdu nie sú vylúčení z rozhodovania predmetnej veci.

Dňa 5. mája 2008 odporca doručil súdu žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 22. mája 2008 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 27. júna 2008 súd vyzval odporcu, aby zdokladoval svoje sociálne a majetkové pomery.

Dňa 14. júla 2008 odporca doručil súdu potvrdenie o svojich majetkových pomeroch.

Dňa 15. augusta 2008 sťažovateľky podali súdu návrh na zmenu žalobného návrhu.

Dňa 19. augusta 2008 okresný súd uznesením č. k. 17 C 631/91-224 priznal odporcovi oslobodenie od platenia súdneho poplatku.

Dňa 25. septembra 2008 sťažovateľky podali súdu opravu nesprávností v podaní na zmenu žalobného návrhu.

Dňa 3. októbra 2008 okresný súd uznesením č. k. 17 C 631/91-229 pripustil zmenu návrhu.

Dňa 26. novembra 2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 12. január 2009.

Dňa 12. januára 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely ďalšieho dokazovania.

Dňa 15. januára 2009 súd vyzval kataster nehnuteľností na zaslanie dôkazov.

Dňa 1. apríla 2009 sťažovateľky podali návrh na zmenu žalobného návrhu a návrh na vykonanie ďalšieho dokazovania.

Dňa 15. apríla 2009 kataster nehnuteľností reagoval na výzvu súdu.

Dňa 16. apríla 2009 okresný súd uznesením č. k. 17 C 631/91-318 pripustil zmenu návrhu.

Dňa 29. apríla 2009 odporca podal vo veci vzájomný návrh.

Dňa 8. júla 2009 sa sťažovateľky písomne vyjadrili k vzájomnému návrhu odporcu.

Dňa 11. septembra 2009 okresný súd uznesením č. k. 17 C 631/91-335 konanie proti odporkyňi zastavil. V ten istý deň okresný súd uznesením č. k. 17 C 631/91-337 vyzval odporcu, aby v lehote 10 dní upresnil svoj vzájomný návrh, „*v opačnom prípade súd podanie odmietne*“.

Dňa 5. októbra 2009 odporca reagoval na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 18. novembra 2009 okresný súd uznesením č. k. 17 C 631/91-353 pripustil zmenu petitu vzájomného návrhu.

Dňa 9. decembra 2009 sťažovateľky podali odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 17 C 631/91-353.

Dňa 29. januára 2010 bolo odvolanie sťažovateľiek doručené odporcovi.

Dňa 11. marca 2010 sa odporca vyjadril k odvolaniu sťažovateľiek.

Dňa 23. marca 2010 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 26. apríl 2010.

Dňa 23. apríla 2010 bolo súdu doručené vyjadrenie sťažovateľiek k vzájomnému návrhu.

Dňa 26. apríla 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok č. k. 17 C 631/91-408.

Dňa 8. júna 2010 odporca podal proti uvedenému rozsudku odvolanie.

Dňa 15. júna 2010 bolo odvolanie odporcu doručené sťažovateľkám.

Dňa 7. júla 2010 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní odporcu proti rozsudku č. k. 17 C 631/91-408.

Dňa 29. septembra 2010 sa sťažovateľky písomne vyjadrili k odvolaniu odporcu.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 631/91 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd poznamenáva, že predmet tohto konania pred ústavným súdom bol už vymedzený uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 522/2010-11 z 9. decembra 2010, ktorým bola prijatá sťažnosť na ďalšie konanie (vzhľadom na jeho extrémne dlhé trvanie a pretože v čase prijatia na ďalšie konanie ešte právoplatne skončené nebolo), a preto námietky podpredsedu okresného súdu o účelovosti ústavnej sťažnosti, keďže „*medzičasom Okresný súd Žilina vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 26. 4. 2010*“, v okolnostiach danej veci nebolo možné považovať za relevantné.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci)

v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s potrebou znaleckého dokazovania, keďže došlo aj k zmene „stavu v katastri nehnuteľností“, avšak doterajší neobyčajne zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľiek v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom. Právny zástupca sťažovateľiek, ako aj sťažovateľka 1 sa síce v jednom prípade nedostavili na pojednávanie (16. februára 2005), inak však konanie sťažovateľiek možno považovať za súčinnosť. Ústavnému súdu neušlo pozornosti, že sťažovateľky opakovane dopĺňali a upresňovali svoj žalobný návrh aj preto, že sa v priebehu neobyčajne dlhotrvajúceho konania zmenili pomery, avšak využitie možností daných navrhovateľovi procesnými predpismi (napr. podľa Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní síce spôsobuje predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, dôsledkom ktorého sú zbytočné prieťahy (napr. I. ÚS 31/01). Napokon okresný súd návrhy na upresnenie žalobného návrhu sám akceptoval, keďže opakovane pripustil zmenu žalobného návrhu (uzneseniami č. k. 17 C 631/91-95, č. k. 17 C 631/91-229, č. k. 17 C 631/91-318).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a predovšetkým poukazuje na to, že takmer 20-ročné trvanie preskúvaného konania na okresnom súde (od podania návrhu 10. júla 1991) je už samo osebe bezpochyby neprimerané (aj keď vec bola 22 mesiacov na krajskom súde, toto obdobie v zásade nebolo možné započítať na vrub okresnému súdu). Ústavný súd ďalej konštatuje, že okresný súd bol v danej veci opakovane krátkodobo, ale aj dlhodobo nečinný, a to konkrétne od

11. septembra 1992 do 21. mája 1993 (osem mesiacov), od 5. novembra 1993 do 5. septembra 1994 (desať mesiacov), v období od 2. novembra 1994 do 18. decembra 1995 (minimálne dvanásť mesiacov), od 18. decembra 1995 do 23. septembra 1997 (deväť mesiacov), v období od 10. júla 1998 do 4. mája 2000 (minimálne dvanásť mesiacov, pretože účinné predloženie spisu odvolaciemu súdu nemôže trvať jeden rok a desať mesiacov), od 17. decembra 2001 do 30. septembra 2002 (desať mesiacov) a v období od 15. januára 2003 do 27. júla 2004 (osemnásť mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože minimálne 6,5 rokov okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľky v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzali, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných alebo iných ospravedlniteľných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné, keďže vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania svojimi dôsledkami môžu nadobudnúť charakter odopretia spravodlivosti (*denegatio iustitiae*). K týmto zbytočným prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ústavný súd posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnúť na skutočnosti uvedené podpredsedom okresného súdu. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prietahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním napr. na nadmerný počet vecí (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľiek na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 26. apríla 2010 bol v danej veci vyhlásený rozsudok č. k. 17 C 631/91-408, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľky sa domáhali priznania primeraného finančného zadosťučinenia každá v sume 8 000 €, pričom *„výšku požadovaného finančného zadosťučinenia sťažovateľa odôvodňujú neúmernou dĺžkou prietahov a psychickou ujmu, ktorá im v dôsledku toho vznikla“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľky. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľkám aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľiek, najmä na neobyčajne dlhú dobu napadnutého konania a neobyčajne dlhú dobu nečinnosti okresného súdu v napadnutej veci považuje za primerané každej sťažovateľke v sume po 3 500 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na povahu napadnutého konania a na skutočnosť, že *„medzičasom Okresný súd Žilina vo veci rozhodol“*.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľkám vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri účelne vykonané úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 29. júna 2010, spísanie sťažnosti z 30. septembra 2010 a zaujatie stanoviska k vyjadreniu súdu zo 16. februára 2011). Za dva úkony vykonané v roku 2010 patrí odmena v sume dvakrát po 120,23 €, teda 240,46 €, a dvakrát režijný paušál v sume po 7,21 €, teda 14,42 €, a za jeden úkon vykonaný v roku 2011 patrí odmena v sume 123,50 € a režijný paušál v sume 7,41 €, preto trovy právneho zastúpenia pre jednu sťažovateľku predstavujú sumu 385,79 €. Základná sadzba tarifnej odmeny bola znížená o 50 %, pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“, t. j. na sumu 192,89 €. Spolu s režijným paušálom teda jednej sťažovateľke prislúcha odmena v sume 192,89 €. V prípade dvoch sťažovateľiek tvorí náhrada trov právnej služby advokátom celkovú sumu 578,85 € v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľkami rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2011